L s. 527/1893.

Aleg. 110.

Wniosek.

Zważywszy, że uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 25. stycznia 1887 Wydział krajowy otrzymał polecenie, aby na podstawie zbadania wyników 20-letniej działalności samorządu gminnego poczynił wnioski, czy i o ile przy zachowaniu zasady i przedmiotowego zakresu samorządu potrzebną jest reforma ustawodawstwa gminnego, tak dla gmin miejskich jak dla wsi;

zważywszy, że u gmin wiejskich w szczególności Wydział krajowy otrzymał polecenie zbadać i poczynić wnioski;

„czyby nie należało dla tych zadań administracyi publicznej, którym gminy i obszary dworskie nie są w stanie podołać, wytworzyć lub dać możność wytworzenia takiej organizacyi samorządnej, którаby przy szerszej, silniejszej podstawie pod względem obszaru, ludności i zasobów materyalnych tym zadaniom sprostać zdołała“;

zważywszy, że Wydział krajowy polecenie to dotąd tylko w części spełnił, przedkładając projekty ustaw gminnych dla 30 większych miast i dla mniejszych miast i miasteczek;

zważywszy, że sprawozdanie z czynności Wydziału krajowego, przedłożone obecnie Wysokiemu Sejmowi, nie zapowiada, kiedy dalsza część reformy gminnej, a mianowicie ustawa gminna wiejska zostanie przedłożona Wysokiemu Sejmowi;

zważywszy, że potrzeba reformy organizacyi gminnej na wsi jest pilną i czem raz staje się pilniejszą, gdyż jak powszechnie wiadomo i jak szczegółowo stwierdziły przeprowadzone przez Wydział krajowy badania skutkiem niedostatków tej organizacyi miejscowej, a w szczególności policyi miejscowej, nie są należycie załatwione, a wiele ustawą dla braku odpowiednich organów na miejscu wcale nie jest wykonywanych, lub wykonanie ich jest niedostateczne;

zważywszy, że w należytem sprawowaniu administracyi miejscowej wszyscy mieszkańcy wsi tak w gminach jak na obszarach dworskich w równej mierze są interesowanemi, a przeto do kosztów tej administracyi w odpowiednim stosunku przyczyniać się powinni; przez co oczekiwać należy wzmocnienia harmonii społecznej;

zważywszy, że przedstawienienie skodyfikowanych wniosków do reformy wnikającej tak głęboko w stosunki społeczne i oddziałującej na cały ustrój autonomiczny i inne działy ustawodawstwa krajowego może wyjść tylko od najwyższej władzy autonomicznej, która przy sprawowaniu naczelnego nadzoru nad gminami ma sposobność poznać najdokładniej niedostatki obecnej organizacyi we wszystkich częściach kraju.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w dalszem wykonaniu uchwały Sejmu z dnia 25. stycznia 1887, tudzież uchwały Sejmu z dnia 24. marca 1892, przedłożył na najbliższej sesyi

sejmowej wnioski do zmiany ustawy gminnej z 12 sierpnia 1866 w tym kierunku, by utworzoną została dla tych działów administracyi publicznej, których pojedyńcze gminy wiejskie i obszary dworskie należycie wypełnić nie mogą, zbiorowa organizacya autonomiczna, zostająca w ścisłym związku z samorządną organizacyą powiatową, a nie naruszająca odrębności dzisiejszych gmin pod względem zawiadowstwa majątkiem gminnym i korzystania z dobra gminnego.

Tadeusz Pilat *w. r.*
wnioskodawca.

Józef Popowski, Stefan Sękowski, Stanisław Stadnicki, Jan Gnoiński, Rey, Z. Dembowski, Skałkowski, Langie, Apol. Jaworski, Marchwicki, J. Męciński, Wincenty Gnoiński, Brykczyński, A. Wodzicki, Władysław Struszkiewicz, Stanisław Badeni.

Lwów dnia 27. kwietnia 1893.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.